

RANHEIMSVEIEN 149

ENERGIKONSEPT

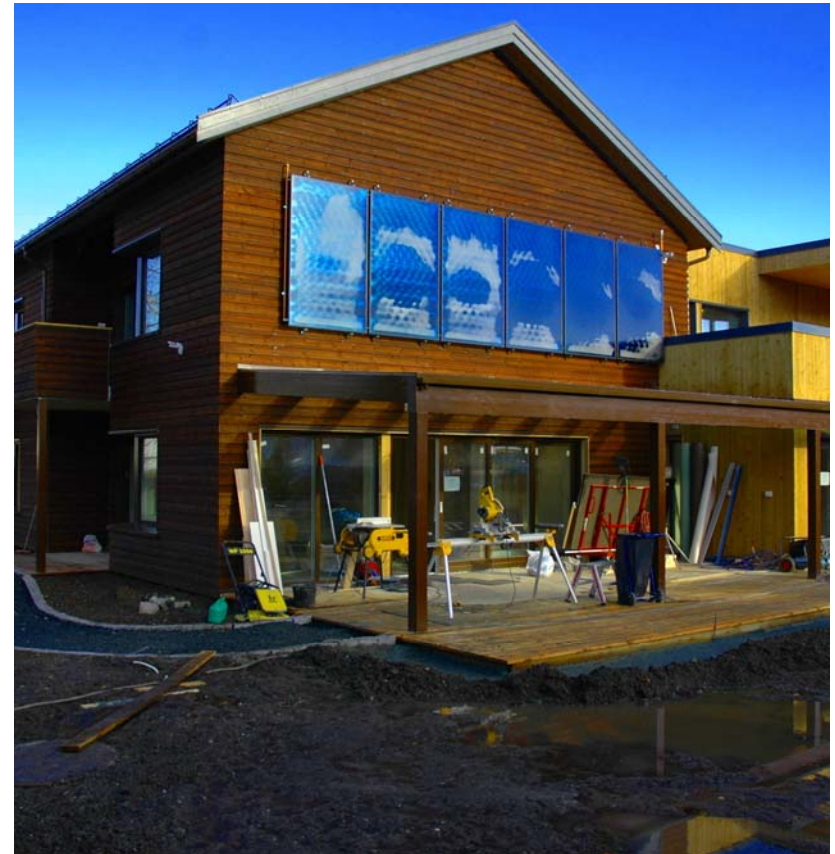
.. Og først litt om meg selv...

Ferry Smits, M.Sc.

Rådgivende Ingeniør Bygningsfysikk

Motto:

**Dårlig prosjekterte løsninger blir
ikke bygd bedre på
byggeplassen !**

KRAV TIL PASSIVHUS

PASSIVHUS KRAVENE

Oppvarmingsbehov: < 17,51
kWh/m²/år

Varmetapstall: < 0,50
W/m²K

Krav til komponenter:

- U-verdier vegger, dekker, vinduer og dører
- luftlekkasjetall, SFP, varmegjenvinning

**DESIGN AV ET
PASSIVHUS ER INGEN
ROMFARTSTEKNOLOGI ...**

PASSIVHUS DESIGN

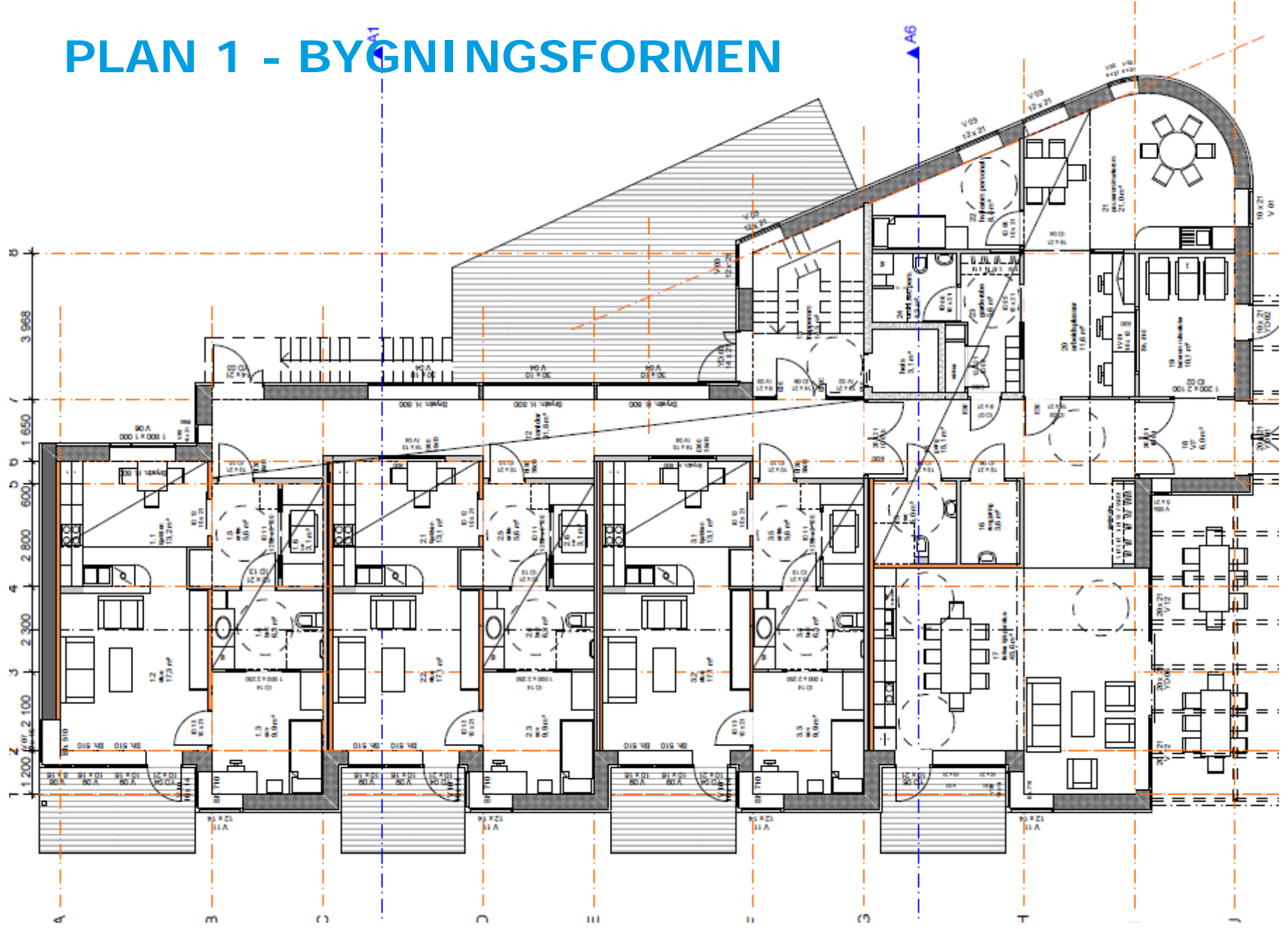
- prNS 3700 – passivhus kriterier for boliger
- Maks. oppvarmingsbehov 17,5 kWh/m²/år

Tiltak:

- Godt isolerte bygningsdeler
- Redusert volum
- Lav tetthetstall
- Lav SFP faktor
- Bruk av solfanger anlegg og fjernvarme (energimerke)

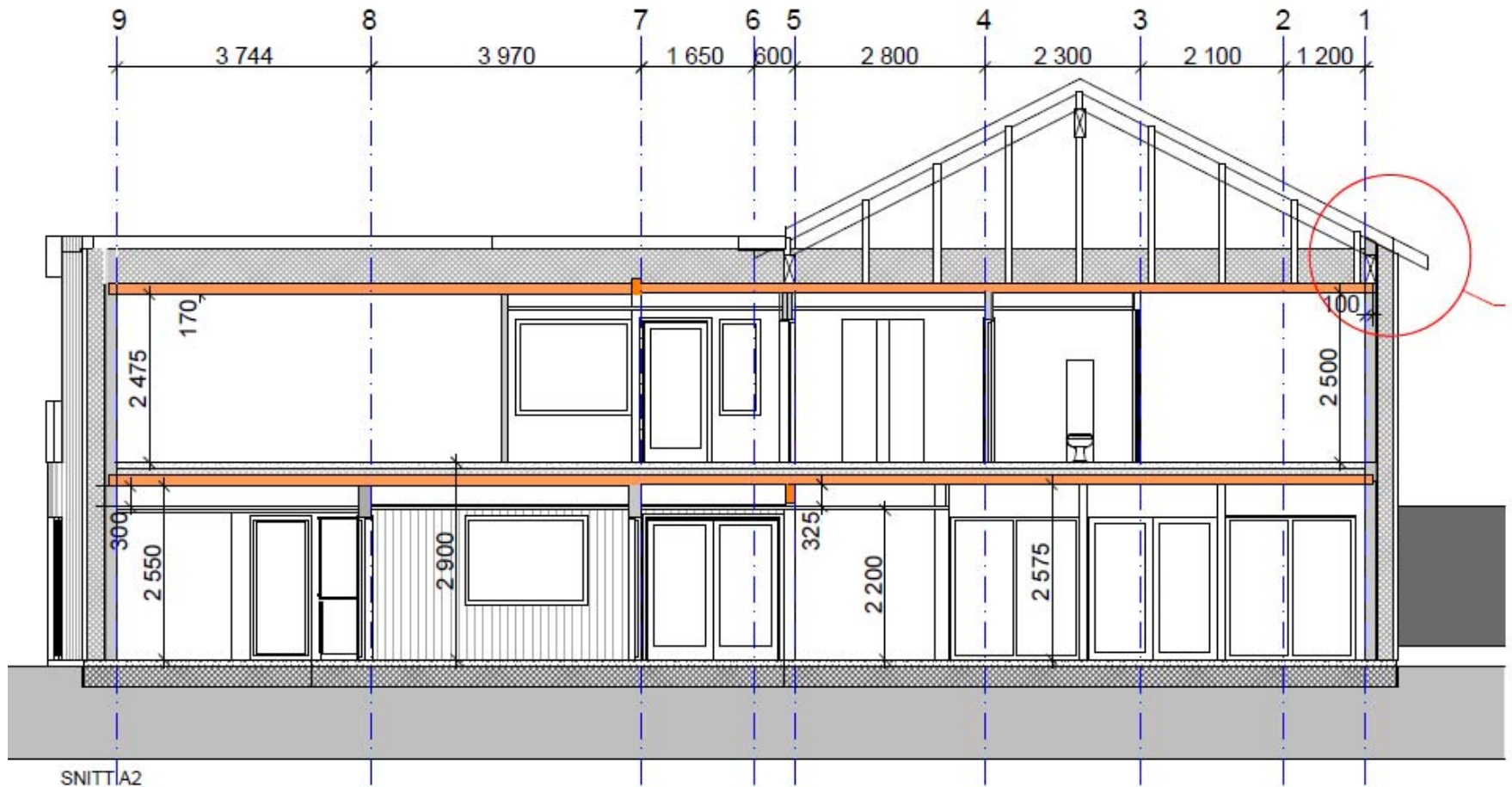
PLAN 1 - BYGNINGSFORMEN

SNITT

SNITT

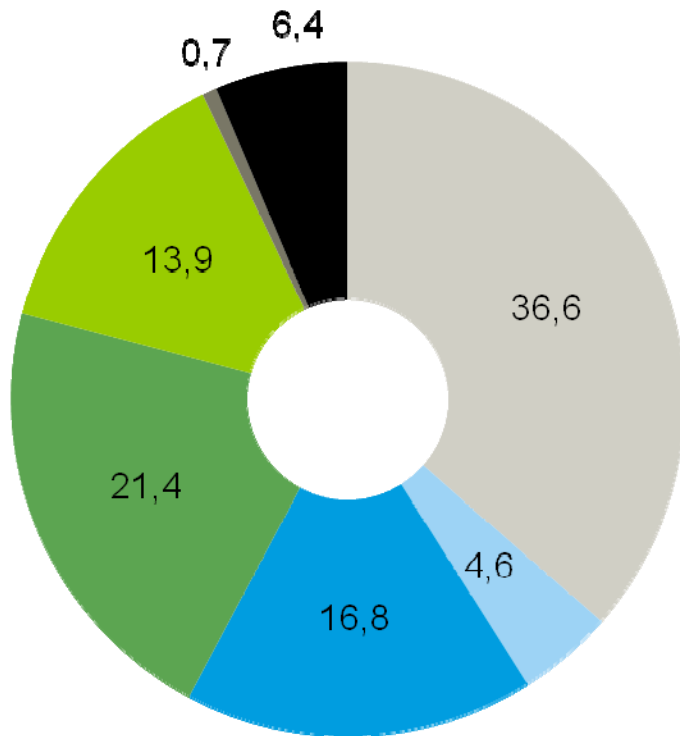

Arealer [m ²]	Yttervegger	357 m ²	Tegninger
	Tak	368 m ²	Tegninger
	Gulv	368 m ²	Tegninger
	Vinduer, dører og glassfelt	158 m ²	Tegninger
Oppvarmet BRA (A_{H}) [m ²]		702 m ²	Tegninger
Oppvarmet luftvolum (V) [m ³]		1825 m ³	Tegninger
Varmegjennomgangskoeffisient for bygningsdeler [W/m ² K] (U-verdi)	Yttervegger	0.09 W/m ² K	Rockwool Flex systemvegg + iso
	Tak	0.065 W/m ² K	500+ mm iso
	Gulv	0.08 W/m ² K	300 - 350 cm iso
	Vinduer, dører og glassfelt	0.80 W/m ² K	3 lags, superspacer, isolert karm, type Energate eller lignende.
Arealandel for vinduer, dører og glassfelt i forhold til oppvarmet bruksareal (%)		22,6	Beregnet av Rambøll
Normalisert kuldebroverdi (Ψ') [W/m ² K]		0.01	Prosjekterte og utregnede gode kuldebrøløsninger
Lekkasjetall (n_{50}) [h ⁻¹]		0.4	Passivhustetthet, KS løsninger, 2 trykktester, diagnose & As Built
Årsgjennomsnittlig virkningsgrad (η) for varmegjenvinner [%]		84	Roterende gjenvinner,

ENERGI BUDSJETT

Energibudsjett			
Energipost	Energibehov	Spesifikt energibehov	
1a Romoppvarming	9646 kWh	13.7 kWh/m ²	
1b Ventilasjonsvarme (varmebatterier)	2626 kWh	3.7 kWh/m ²	
2 Varmtvann (tappevann)	20891 kWh	29.8 kWh/m ²	
3a Vifter	3651 kWh	5.2 kWh/m ²	
3b Pumper	380 kWh	0.5 kWh/m ²	
4 Belysning	7990 kWh	11.4 kWh/m ²	
5 Teknisk utstyr	12298 kWh	17.5 kWh/m ²	
6a Romkjøling	0 kWh	0.0 kWh/m ²	
6b Ventilasjonskjøling (kjølebatterier)	0 kWh	0.0 kWh/m ²	
Totalt netto energibehov, sum 1-6	57483 kWh	81.9 kWh/m ²	

TOTALT NETTO ENERGI BEHOV

- tappevann
- ventilasjonsvarme
- romoppvarming
- teknisk utstyr
- belysning
- pumper
- vifter

KOMPONENTKRAV ETTER NS 3700

Egenskap	Passivhus	Prosjekttert
U-verdi yttervegg (W/m^2K)	< 0,15	0,090
U-verdi gulv (W/m^2K)	< 0,15	0,080
U-verdi tak (W/m^2K)	< 0,13	0,065
U-verdi vindu (W/m^2K)	< 0,80	0,800
U-verdi dør (W/m^2K)	< 0,80	0,800
Normalisert kuldebroverdi (W/m^2K)	< 0,03	0,010
Virkningsgrad varmegj. (%)	> 80	84
SFP-faktor (kW/m^3s)	< 1,5	1,1
Lekkasjetall (h^{-1})	< 0,60	0,400

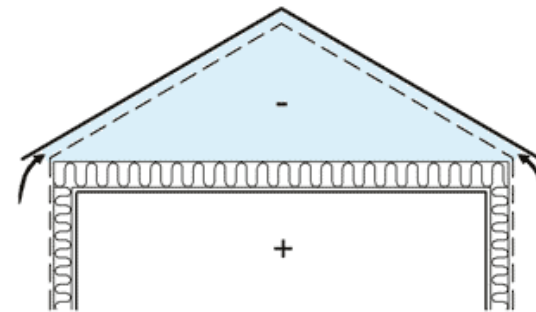
UTFORDRINGER

- Inneklima og innetemperatur
- Dagslys
- Fuktsikring (telt)
- Vindtetting

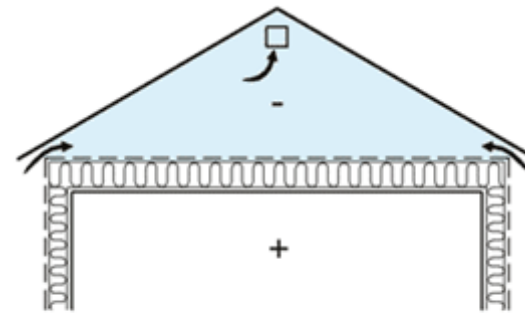

LUFTTETTING

- Kontinuerlig dampsperre og vindsperre
- Plassering vindsperre i skråtak (se bilde a)
- Fjern mest mulig stikk fra yttervegg
- Gode detaljer

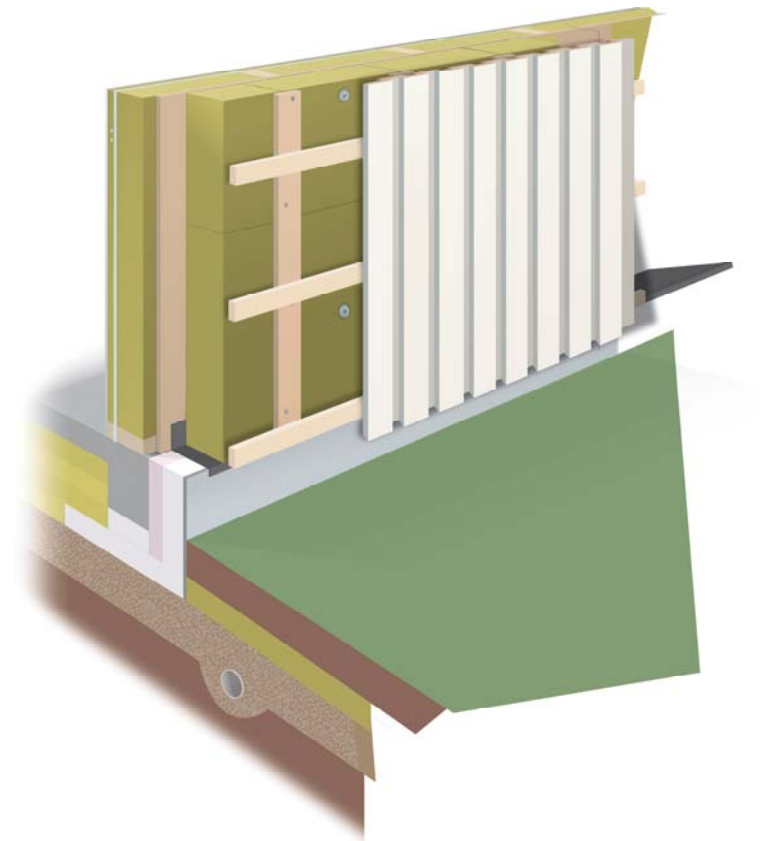
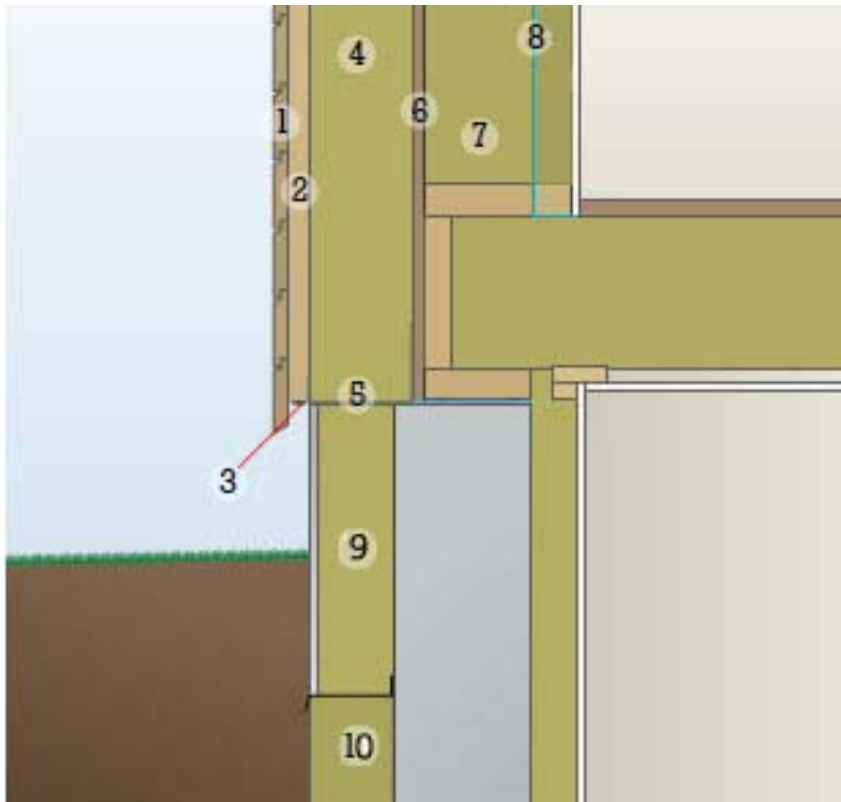

a Kaldt, ikke luftet loftsrom

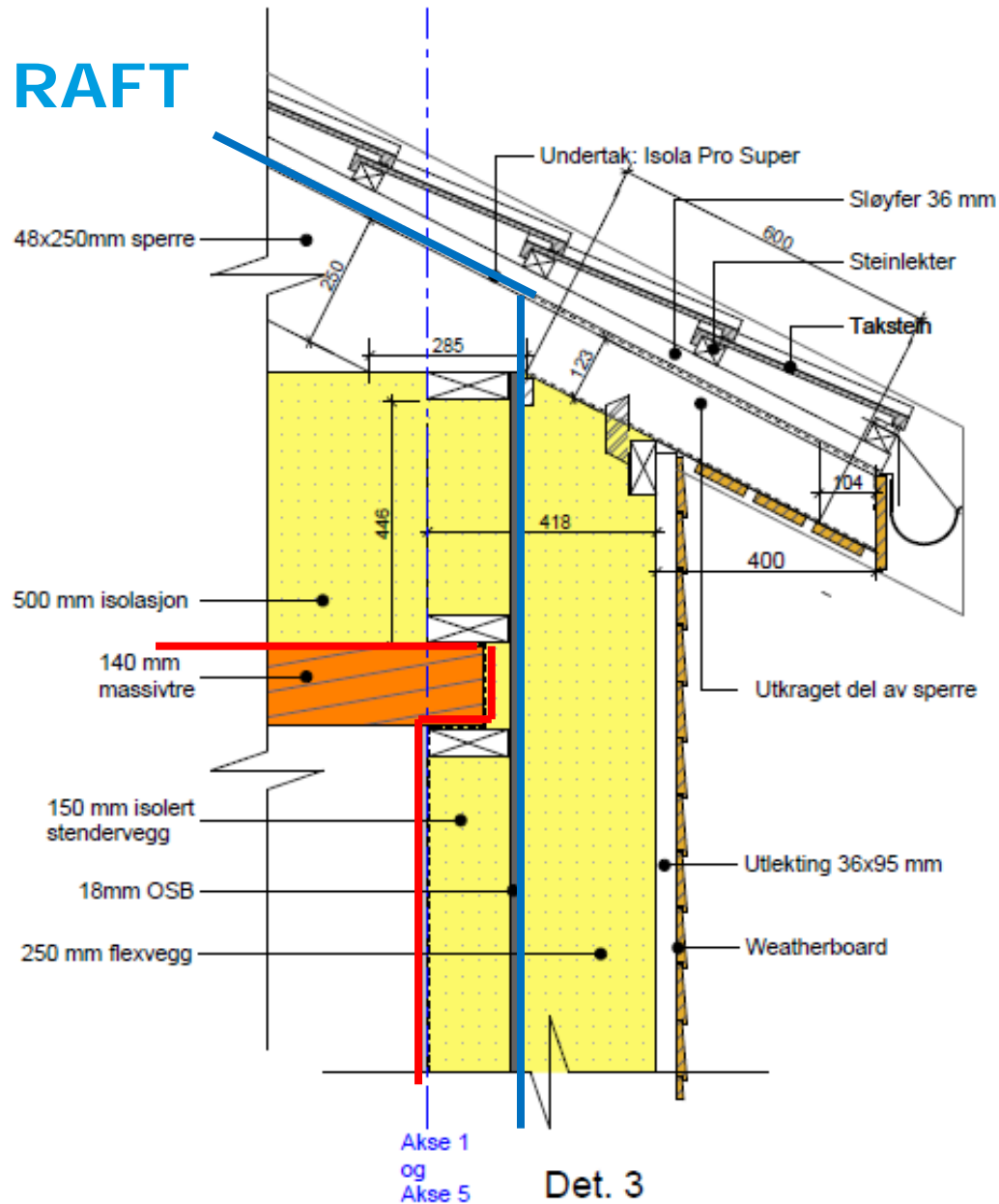

b Kaldt, luftet loftsrom

YTTERVEGGER

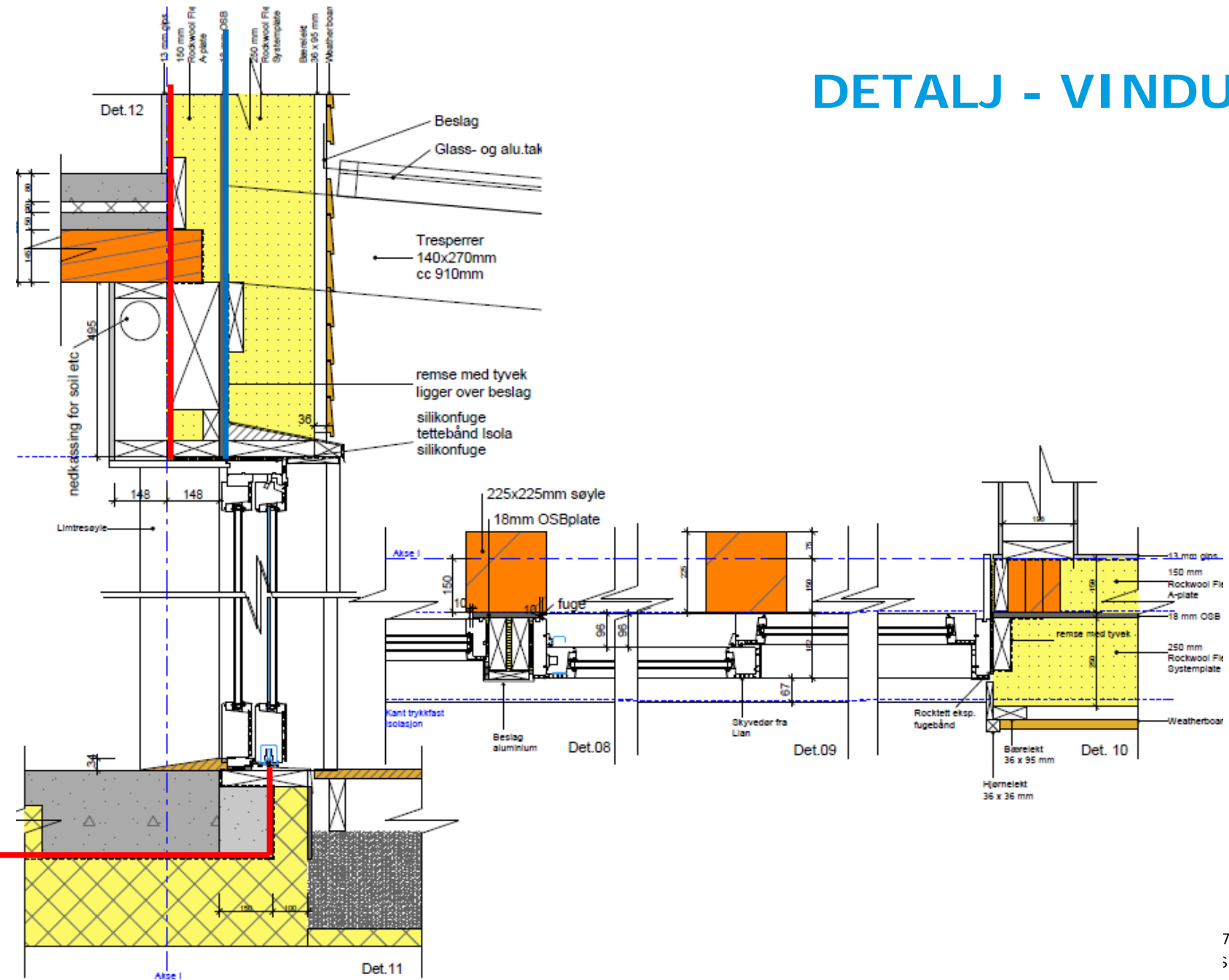

DETALJ RAFT

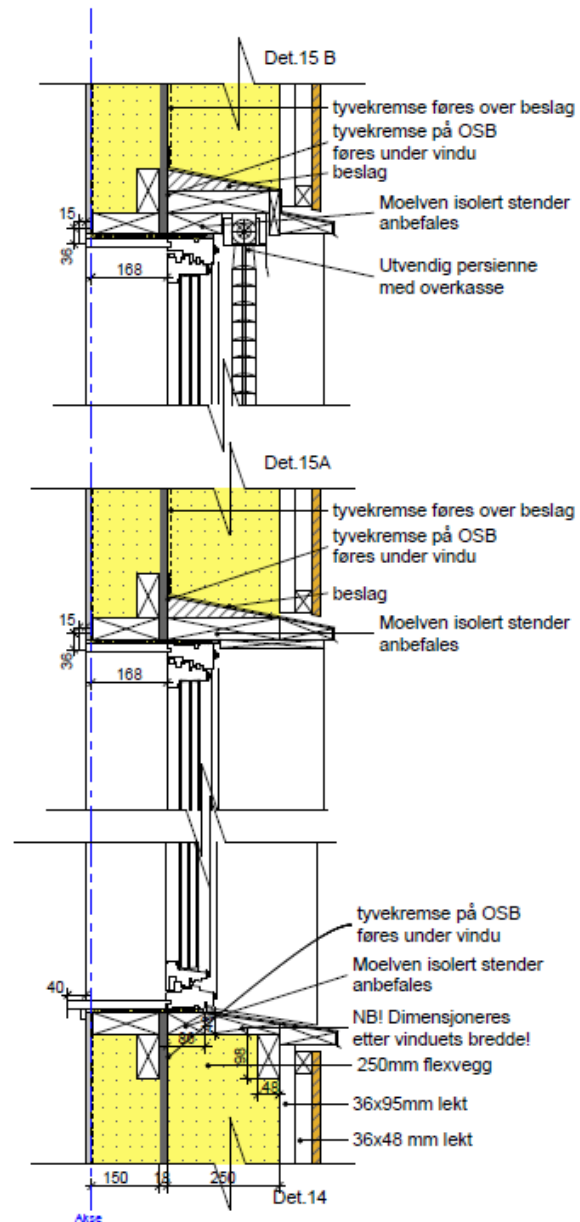
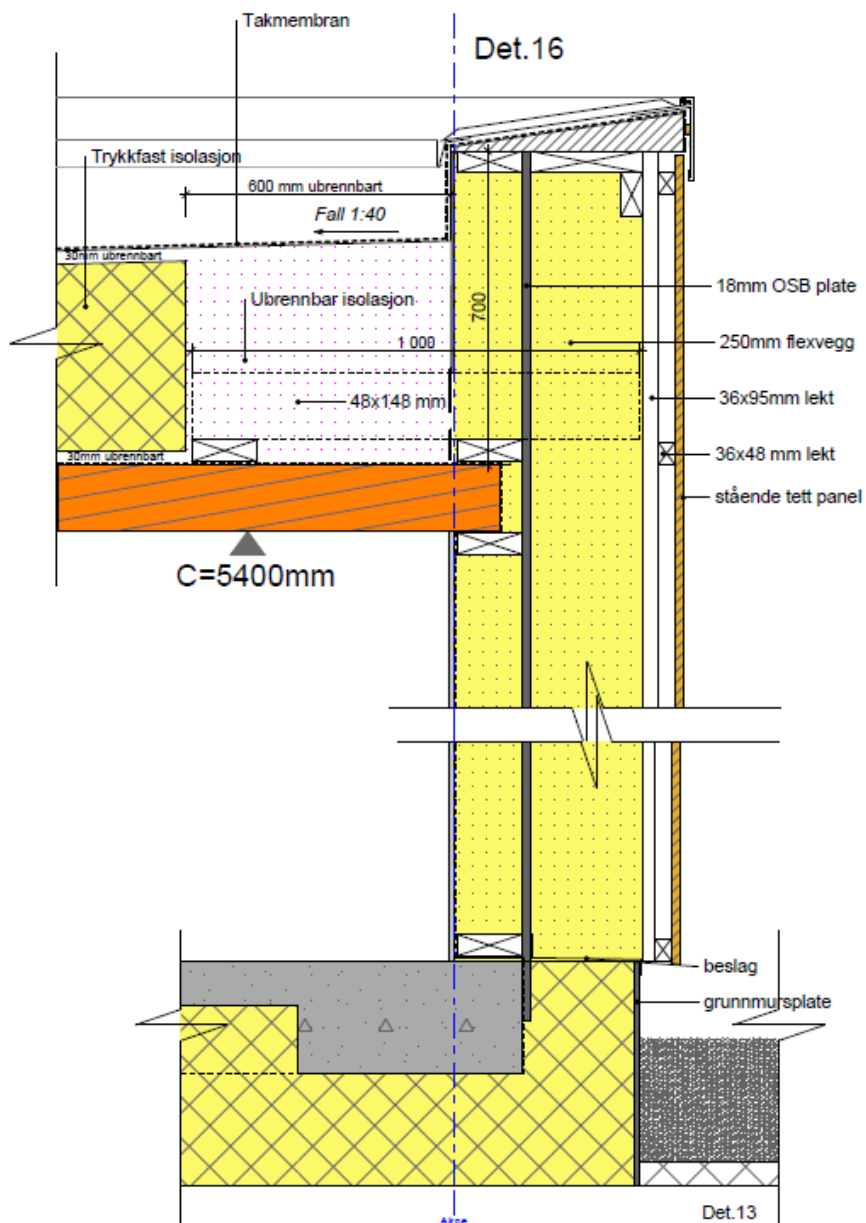
DETALJ - VINDUER

VINDUSDETALJ – RANHEIMSVEIEN 149 TRONDHEIM

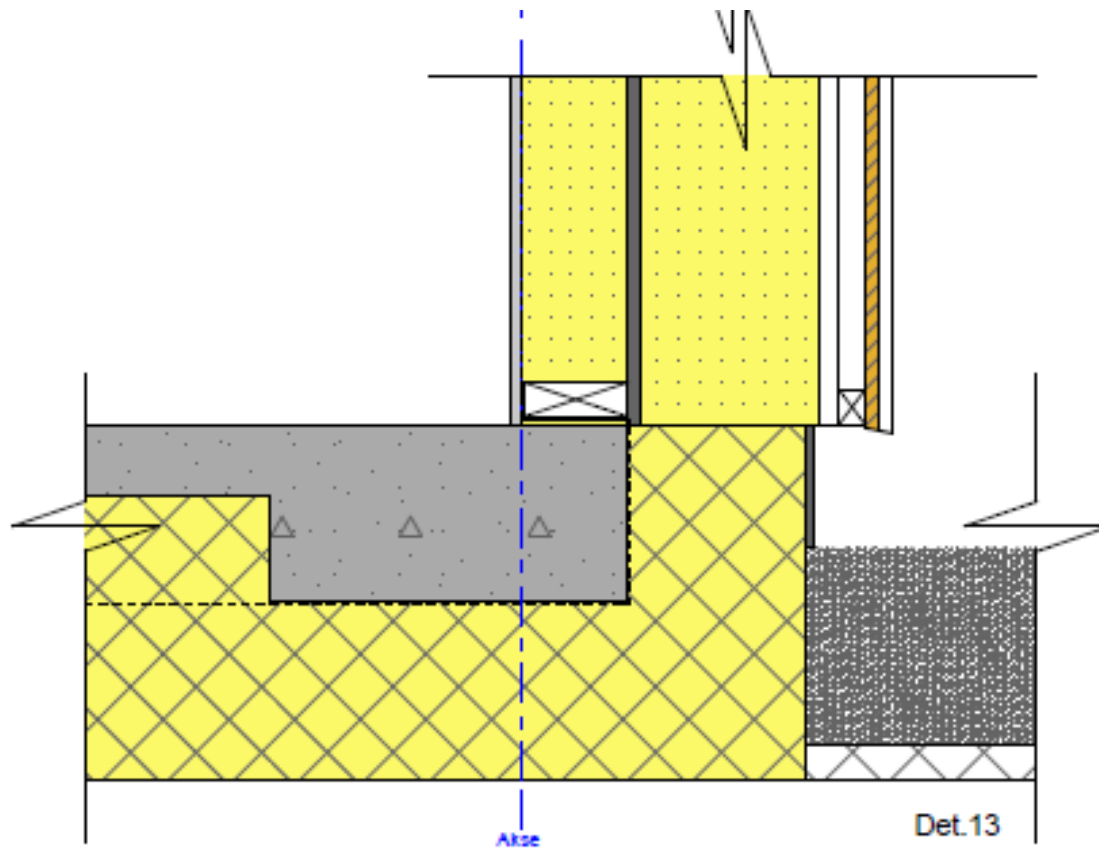
DETALJ GESIMS

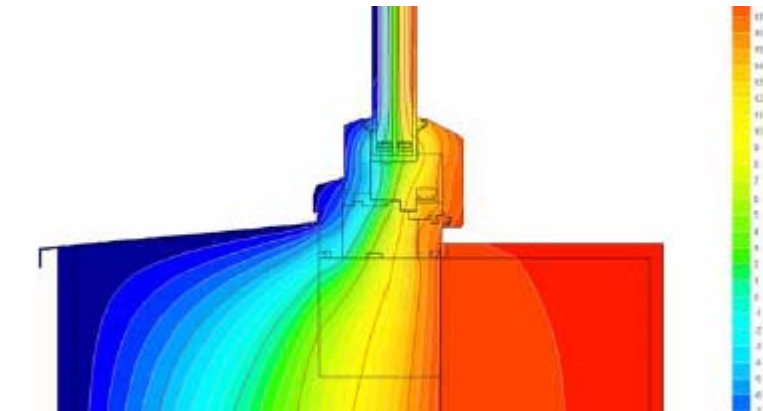
Illustrasjoner : HSØ Arkitekter AS

07.12.2010
:IVHUSKONSEPT

FUNDAMENTDETALJ

NORMALISERT KULDEBROVERDI

NORM. KULDEBROVERDI

Krav i NS 3700 < 0,030 W/m²K

Beregnet til 0,009 W/m²K

INNEKLIMA

- Redusert glassareal for å oppnå passivhuskravene
- Dagslysregninger for å sikre at forskrifter er ivaretatt
- Inneklimaberegninger for å vurdere temperaturer
- Høye innetemp gjennom deler av året
  - Persienser
  - Vinduslufting
  - Muligheter for større luftmengder

ANDRE TILTAK

- Bruk av LED belysning i gangsoner
- Styring av belysning
- Lav SFP faktor
- Solfanger anlegg
- Tørt bygg, bygd med WPS

ENERGIMERKE

Beregnes etter NS 3031

- **Bruk av standard verdier**
- **Lav andel fossil Brensel (<30%)**
- **Levert Energi norm.klima 90 kWh/m²/år**

WPS – WEATHER PROTECTION SYSTEM

Illustrasjoner : Rambøll Norge AS

WPS – WEATHER PROTECTION SYSTEM

Illustrasjoner : Rambøll Norge AS

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN